

Åtgärdsprogram för bevarande av skräntärna (remissversion 061124)

Generellt är förslagen i åtgärdsprogrammet bra och texten är välskriven (även om vissa saker upprepas på flertal platser, tex effekter och behov av minkjakt).

Förutom att skydda dagens kolonier, jaga mink i omgivningarna och följa beståndets utveckling så föreslår jag att tre faktorer (som delvis tas upp i åtgärdsprogrammet) som är mycket viktiga för att långsiktigt bevara Östersjöbeståndet av Skräntärna behöver tydliggöras/prioriteras i åtgärdsprogrammet.

- 1. Kunskap om adult och juvenil överlevnad.** Oklart hur väldokumenterat detta är för de svenska skräntärnorna. Sådan kunskap är viktig för att identifiera var orsaken till artens tillbakagång ligger. Om överlevnaden är låg (eller varierar mycket mellan år) kan det bero på förhållanden eller händelser under överlevnad och flytt. Om överlevnaden är hög, men reproduktionen låg så är det förhållanden under häckningstiden i Sverige som är den troliga orsaken till artens tillbakagång. Om sådana analyser finns bör de presenteras mer i detalj i texten och ligga till grund för prioriteringar mellan olika åtgärder. Om data finns och analyser inte gjorts bör sådana genomföras och om möjligt inkluderas i texten. Om data saknas bör det väl vara möjligt använda ringmärkningsdata, eller studera individmärkta fåglar?
- 2. Arten är som nämns mycket känslig pga att den förekommer på så få lokaler.** Skydd, minkjakt och ev skötsel av vegetation i existerande kolonier är därför av högsta prioritet (som också föreslås i åtgärdsprogrammet). **Förekomst av alternativa lokaler i närheten av dagens kolonier (existerande eller nyskapade/restaurerade) alternativt restaurering av gamla övergivna lokaler är också mycket viktigt.** En orsak till att lokaler övergivits kan ju vara ökat predationstryck från mink. Det vore därför intressant att jaga mink även runt några gamla lokaler (kanske sådana där andra skyddsvärda arter förekommer) för att se om arten kan återkolonisera dessa lokaler. Detta bör i så fall kombineras med eventuellt röjning av igenväxningsvegetation.
- 3. Monitoring av hela Östersjöbeståndet och ett gemensamt åtgärdsprogram för arten** är mycket viktigt. Om kolonierna i Östersjön är en enda population (lite oklart i rapporten hur omfattande flytt mellan kolonier och länder är, bör beskrivas bättre) så är arbetet på denna skala viktigare än nationella projekt. Återkommande inventeringar av arten i hela Östersjön med uppskattningar på antal i olika kolonier, häcknings-

framgång och om möjligt grova mått på överlevnad skulle möjliggöra åtgärder som skulle ge större möjligheter att bevara Östersjöpopulationen. **Föreslår att det skall ingå i det svenska åtgärdsprogrammet att försöka initiera ett sådant gemensamt program för arten i Östersjön.**

Detaljkommentarer

- Det känns tveksamt att locka arten till nya kolonier med attrapper och bandspelare eftersom utgången känns oviss. Jag tror att det är bättre om skrântärnan själv kan välja lämpliga häckningsplatser med god födotillgång och låg bopredationsrisk. Denna åtgärd bör endast genomföras om något drastiskt händer i dagens kolonier och om man har etablerat nya minkfria lokaler som enligt befintlig kunskap (ex gamla kolonier, intilliggande områden) skulle vara bra häckningsområden.
- Databasen över skrântärnan bör skötas av en koordinator om den skall fungera bra och vara användbar. Denna databas bör väl (som nämns i programförslaget) kunna gälla ett antal arter. Föreslår att faktorer som förekomst av störningar, habitatbeskrivningar och habitatförändringar, samt eventuell skötsel eller behov av detta också inkluderas.
- Behövs verkligen fem besök till kolonierna (oklart vad besök 2 behövs för t ex)?
- Det känns som om studierna av flyttande skrântärnor har större vetenskapligt intresse (vilket inte är fel i sig) än betydelse för direkta åtgärder för skrântärnan. Tycker att övergripande studier av överlevnad är viktigare (se punkt 1 ovan).

Åke Berg
Centrum för Biologisk Mångfald, SLU
Box 7007
750 07 Uppsala
Ake.Berg@cbm.slu.se
018-672624